

BULGARA ESPERANTISTO

ORGANO DE LA BULGARA ESPERANTISTO ASOCIO

Rekomendita de la Ministerio de publika instruado per cirkulero № 1870 de 27. I. 1922

JARO XIX

Decembro, 1937

N-ro 3

LA TAGO DE ZAMENHOF

Multaj kaj diversaj festoj ekzistas en la kalendaroj de la apartaj gentoj kaj nacioj — festoj religiaj, gentaj, naciaj ktp.

Sed neniu el tiuj ĉi festoj estas komuna por la homaro; festas nur apartaj grupoj da homoj — ne ĉiuj.

Sed ekzistas festo, kiu estas notita en neniu oficiala kalendaro. Tamen, ĝin festas homoj sur la tuta tero — sen diferenco pri religio, nacieco, gento, raso kaj koloro de la haŭto.

Oni festas ĝin silente kaj modeste, sed kun profunda entuziasmo.

Tiu ĉi festo estas LA 15a DE DECEMBRO. En tiu ĉi tago, en la jaro 1859, naskiĝis unu el la plej grandaj genioj de la homaro — naskiĝis D-ro L. L. Zamenhof.

Lia genia verko nun lumigas la vojon de la homaro, kaj ĝia graveco estas grandega.

La verko de Zamenhof lumas en la estanteco, sed ĝi lumos centoble, miloble pli forte ankaŭ en la estonteco, ĉar ĝi estas destinita por la estontaj generacioj de la nova homaro.

Kaj venos la tempo, kiam la 15a de decembro estos unu el la plej grandaj oficialaj festoj de la tuta homaro.

Nun, kiam ni ankoraŭ preparas la vojon por la nova homaro, la festo de Zamenhof havas por ni ankaŭ alian ne malpli gravan signifon. Ĝi estas ankaŭ

LA TAGO

DE LA ESPERANTA LIBRO.

En tiu ĉi tago ĉiu esperantisto devas aĉeti almenaŭ unu esperantan libron. Ĉar nur per subteno por nia literaturo ni povas fari el la iama „utopio“ de la filozofoj kaj de la nuna idealo de la esperansistoj unu el la plej grandaj kulturaj riĉaĵoj de la estonta homaro.

B. Mazurski

1000 абонати за Bulgara Esperantisto!

Български есперантисти! нашето списание е още далечъ отъ своя идеаль. Нужна е, преди всичко, вашата подкрепа, за да могатъ да се направятъ подобрения въ него.

Опредълете декемврий и януарий за агитационни месеци за събиране на 1000 абонати за „Bulgara Esperantisto“!

„Bulgara Esperantisto“ е най-ефтиното списание, защото всички работятъ даромъ за него. 20 лева сж незначителна сума, и — по случай празниците — всѣкой може да ги пожертва за есперанто.

Всѣкой отдѣленъ съидейникъ и всѣко дружество трѣбва да развиятъ най-енергична дейность за събиране на повече предплатили абонати!

Ние вѣрваме, че числото 1000 може да бжде не само достигнато, но и надхвърлено.

Въ следващитѣ броеве на списанието ще дадемъ имената на ония съидейници и дружества, които сж събрали най-много абонаменти.

На работа за 1000 предплатили абонати!

За нундата отъ есперантска литература

Ако се запитаме, коя е главната причина за езиковото несъвършенство на голъма частъ отъ българскитѣ есперантисти, ще дойдеме неминуемо до заключението, че тази причина се крие въ обстоятелство, превъзможването на което е вѣнъ отъ тѣхнитѣ възможности. Това обстоятелство е, че на нашитѣ съидейници липсватъ ония учебници и помагала чрезъ които може да се постигне съвършенство и издигане въ качествено отношение.

Езиковото съвършенство не пада отъ небето. То се постига само чрезъ систематическо и планомерно изучаване, извършено върху книги, които сж въ състояние да дадатъ това съвършенство. Такива книги и помагала има доста много въ всемирната есперантска литература, и никой нѣма право да се оплаче отъ липса въ това направление. Но въ България тия книги никжде не могатъ да се намѣрятъ. Десетина години, а може би и повече, нашата страна е била откъсната отъ всевътската есперантска литература по единствената проста причина, че е липсвало необходимото представителство на тази литература. Ежедневно се издаватъ най-разнообразни есперантски книги въ всички страни по земното кълбо. Но есперантиста, който не се е отдалъ специално на това, да следи тия издания, нѣма възможността да ги познава. Ако се вземе подъ съображение и това, че — поради съществуващитѣ въ всички държави мжчнотии въ търговията съ валута — доставянето на книги отъ странство е много мжчно, ще се разбере, че и есперантисти, които следятъ изданията, се намиратъ въ невъзможность да си ги набавятъ.

Въ повечето отъ другитѣ страни съществуватъ специални служби, представителства и дружества, уредени за тази целъ. Тия служби иматъ за задача да следятъ есперантскитѣ издания отъ цѣлъ свѣтъ, да информиратъ мѣстнитѣ есперантисти за тѣхъ и да държатъ на складъ известно количество отъ тия книги, за да могатъ желающитѣ да си ги набавятъ по най-лесния и най-ефтинъ начинъ. У насъ, кооп. д-во „Посрѣдникъ“ имаше представителството на издателството „Esperantista Centra Librejo“ въ Парижъ, което има правото за

издаване съчиненията на Заменхофъ. Но това бѣше преди повече отъ десетина години. У насъ съществуватъ и нѣкои есперантски книжарници, като, наприкладъ, въ София — на Г. Гашевски, въ Пловдивъ, въ Русе и т. н., но никой не се е отдалъ специално на трудната, но благородна, задача, за която стана дума по-горе. Условиата ни налагатъ, обаче, щото това да стане въ най-скоро време. Българското есперантско движение има нужда отъ литература и тази литература трѣбва да му бжде доставена. Добре е, че у насъ, чрезъ бюрото СПИКТУРН, вече се сложи начало на една подобна служба. Но това бюро не трѣбва да се ограничава само съ началото, а трѣбва да се развие до степенъта на едно истинско представителство на всевътската есперантска литература.

Въ миналия брой съобщихме, че Британскитѣ Есперантски Съюзъ е продалъ презъ 1936 години есперантски книги за 700,000 лева. Като се има предвидъ, че въ Англия има и други есперантски книжарници и книгоиздателства, може искрено да се завижда на англичанитѣ, защото общата сума на продаденитѣ книги сигурно надминава цифрата 1,000,000 лв. Ние, безспорно, нѣма да можеме веднага да се изравним съ англичанитѣ, но трѣбва да направиме въ това направление нѣщо, което да бжде повече отъ сегашното почти мъртво състояние.

Ръководители на курсове,

Набавете си новия

УЧЕБНИКЪ ПО ЕСПЕРАНТО

отъ **Асенъ Григоровъ**

Цена 18 лева

При поржчки надъ 100 лева се прави 25 на сто отстъпъ. Суми се превеждатъ по пощенска чекова смѣтка № 3621.

Учебникътъ се доставя отъ автора:
Ас. Григоровъ, ул. Охридъ 80, София II.

POR PURA LINGVA EVOLUO

La Esperanta literaturo progresas. Ĉiujare aperas novaj verkoj, originalaj kaj tradukitaj. Kaj dume la literatura lingvo evoluas. Talentaj aŭtoroj kaj tradukantoj klopodas pliriĉigi la lingvon per rimarkindaj formoj, interesaj esprimoj, ĉerpitaj al fontoj naciaj, tipe Esperantaj kaj trafe logikaj dirmanieroj.

Nia ĝojo pri tio estus tamen pli granda kaj plena, se en la amason da jam ekzistantaj Esperantaj libroj ne enŝteliĝus de tempo al tempo verkoj, kies lingva kvalito, stile kaj gramatike, estas nepre kondamninda. Evidente la tro laŭdata „facileco“ de Esperanto tentas kelke da skribemaj kaj nepre nekompetentaj esperantistoj siamaniere plivastigi la literaturon. Sed plivastigo kaj evoluigo estas faktoj ne ĉiam egalaj. Al la Esperanta afero unu netaŭga libro povas diversmaniere kaŭzi pli multe da malbono, ol cento da taŭgaj verkoj kaŭzas da bono. La netaŭga libro malkreditigas Esperanton ĉe la publiko, kondukas ankoraŭ studentajn esperantistojn sur vojon lingve eraran, kaj multe malhelpas la veran evoluon de la literatura lingvo.

Precipe en la lastaj jaroj la nombro da fuŝverkoj grandiĝis timige. Ni devas konstati, ke kelkaj aŭtoroj kaj tradukemuloj en siaj plumproguktoj tiom malproksimiĝis de la Zamenhofa stilo, ke la legantoj preskaŭ forgesas la fonton de nia literatura lingvo, pro kio reveno al pura Esperanto fariĝis postulo jam urĝa.

Krom tio la recenzoj en la Esperanta gazetaro pri nove aperintaj verkoj montriĝis ne senescepte fidindaj. Unue, plurajn recenzojn redaktas homoj, same nekompetentaj kiel pluraj libroverkintoj; due, komercaj interesoj ludas en tio jam tro gravan rolon.

Pro ĉio ĉi tio fariĝis necese, ke la esperantistoj, dezirantaj bari la vojon al plua fuŝado de la lingvo, mem okupu sin pli tiu ĉi afero. Koncia pri tiu neceso, F. L. E. en sia laste okazinta kongreso decidis fondi komitaton, kies tasko estu pristudi tiun ĉi daŭre kreskantan malbonon kaj ellabori rimedojn por kontraŭagi ĝin.

Tiu ĉi komitato, konsiztanta el k-doj Buis, Degenkamp, Faulhaber kaj Mak-

kinje, jam komencis funkcii. Ĝi klopodis ellabori programon, laŭ kiu oni povas agi bonefike. Sed ĉi tiu grava laboro estas tasko ne ekskluzive ge F. L. E. *) Por atingi nian celon ni nepre bezonas kunlaboron de organizaĵoj kaj privataj personoj ekster F. L. E. kaj precipe internacie. Kvankam do ne havante jam fiksitajn laborprogramojn, ni jam alvokas ĉiujn organizaĵojn, instituciojn, eldonistojn, redaktorojn, verkistojn kaj aliajn personojn, ludontajn en nia movado tian rolon, en kia ili kapablas helpi al realigo de nia celo, ke li informu nin pri siaj konsento kaj preteco kunlabori. Ni kredas, ke multaj influaj esperantistoj konsentos pri nia plano, por ke ni komune povu tiom pli radikale ekstermi la malbonon enŝteliĝintan en nia literaturo, barante la vojon al plua faŝado de la lingvo kaj plene malfermante la vojon al vera, internacia evoluo de Esperanto, sur bazo logika kaj Zamenhofa.

Dum la korespondado pri la labormetodoj la komitato ne restos senage atendanta. Ĝi decidis atenti la recenzojn pri nove aperintaj librojn, se eble mem legi tiujn librojn kaj en okazo de malprave favora recenzo, publikigi sian opinion pri la verko koncernata kaj ĝia erariga recenzo, por averti la legemajn esperantistojn kontraŭ tiaj eldonaĵoj.

Ni esperas, ke sekve de tiaj avertoj ne nur la legantoj fariĝos pli elektemaj, sed precipe la eldonistoj fariĝos pli kritikaj kaj la nekompetentaj tradukemuloj kaj lingvofuŝantoj ne havos plu tiom vastan eblon „regali“ la esperantistaron per legaĵo lingve maltaŭga.

Ĉiu, kiu deziras, ke Esperanto evoluu logike kaj internacie, konsci, ke ĉiu fuŝverko estas malhelpo kontraŭ tiu evoluo. Li ne rezignaci en la malbono, minacanta la lingvon, sed streĉu siajn fortojn por ekstermi la malbonon.

Literatura Komitato,

Adreso: G. J. Degenkamp,
Rietstraat 40, Utrecht.

Nederlando.

El „Labor. Esperantisto“.

*) Federacio de Laboristaj Esperantistoj en Nederlando.

LA VERKARO DE D-ro ZAMENHOFF

Въ миналия брой дадохме основнитѣ съчинения на Заменхофъ. Преводнитѣ такива сж много повече и тѣхното значение за есперантиста е огромно. Тѣ представляватъ единъ голѣмъ учебникъ, по който ония, които желаятъ да владеятъ международния езикъ до съвършенство, изучаватъ образцовия есперантски стилъ и художествената есперантска речъ. Преводитѣ сж направени по такъвъ вещь и майсторски начинъ, щото не само че достигатъ, но и подчертаватъ художествената стойностъ на оригиналитѣ. Отъ тия преводи безспорно явствува, че гения на Заменхофъ се е простираше не само въ областта на лингвистиката, но — съ сжщата такава, а може би и по-голяма сила — и въ областта на художественото творчество; защото, за преведането, по единъ достоенъ начинъ, на едно художествено произведение е нуженъ талантъ, подобенъ на тоя, който е ималъ автора му.

Заменхофовитѣ творби иматъ и това ценно качество, че се четатъ съ увлечение и удоволствие. Тѣ сж произведения на велики майстори, следователно иматъ висока образователна и художествена стойностъ. Ето и самитѣ книги:

1. *Fabeloj de Andersen*. Томове I, II и III. Преведени сж и предстоятъ да бждатъ отпечатани и томове IV и V. Форматъ 15 x 21 см. Всѣкой томъ обхваща 156 страници. Цена 55 лева единия.

Хансъ Християнъ Андерсенъ, автора на тия приказки, е дански поетъ и романистъ, прославилъ се главно съ своитѣ разкази и приказки, които въ една алегорична форма, примѣсена съ тънка, горчива ирония, обрисуватъ живота на личността всрѣдъ обществото. Всѣкой, който иска да се запознае съ разказвателния стилъ на международния езикъ трѣбва не само да прочете тия томове, но и да ги проучи.

2. *Georgo Dandin*. Комедия въ три действия отъ Молиеръ. Форматъ 15 x 21 см. 52 стр., цена 25 лева.

Молиеръ е единъ отъ най-знаменититѣ френски автори на комедии. Живѣлъ е презъ XVII вѣкъ, въ епохата на Людовикъ XIV. Неговитѣ комедии осмиватъ недостатѣцитѣ на обществото и на отдѣлна-

та личностъ. Въ Георги Данденъ е представенъ единъ богатъ селянинъ, който иска да се „издигне“ чрезъ женидба съ гражданка отъ „благороденъ“, но фалиралъ родъ. Той скоро се увѣрява, че сж го вземали само за паритѣ, и че на всѣка стѣпка го лжжатъ и мамятъ.

Въ езиково отношение, тази книга е ценна за изучаването на езика на ежедневиия животъ и ежедневиия разговоръ. Цѣлата е изпъстрена съ духовити разговори, и може да се каже, че тя е единъ великолепенъ учебникъ-разговорникъ за напреднали.

3. *La Rabeno de Baharah*, повесть отъ Х. Хайне и *La Gimnazio*, монологъ отъ Шаломъ Алейхемъ. Дветѣ заедно въ единъ томъ. Форматъ 15 x 21 см. 68 страници, цена 30 лева.

Ония които познаватъ гѣвкавия, ирониченъ и живъ стилъ на Хайне, могатъ добре да схванатъ езиковата стойностъ на тоя преводъ, който напълно запазва качества на оригинала. Шаломъ Алейхемъ е модеренъ еврейски писателъ, който пише главно на новоеврейския езикъ „йдишъ“. Монологътъ „La gimnazio“ е едно извънредно духовито произведение.

4. *Ifigenio en Taŭrido*, трагедия въ петъ действия отъ Гьоте. Форматъ 15 x 21 см., 108 стр. цена 40 лева.

Безспорно, Гьоте е единъ отъ най-великитѣ писатели и поети на Германия, а може би и най-великия. Сюжетътъ на трагедията му Ифигеня въ Таврида е взетъ отъ произведенията на древния писателъ Еврипидъ. Описватъ се приключенията на нѣкои гърци, следъ падането на Троя.

Трагедията е написана въ стихове. Заменхофъ я е превелъ сжщо така въ стихове, равни по стойностъ на тия отъ оригинала. Превода е билъ направенъ за 4-я всесвѣтски конгресъ на есперантиститѣ въ Дрезденъ, презъ 1908 година, когато тази трагедия е била представена — на есперанто — въ държавния театъръ, поставена отъ режисьора Райхеръ. Успѣхътъ на представлението е билъ огроменъ, защото, на онова време, мнозина още сж се съмнявали въ способността на есперанто да може да предаде такива благородни и красиви мисли по единъ такъвъ красивъ и елегантенъ начинъ. За „verketaĵ kaj roe-

ziemaj samideanoj“ трагедията „Ifigenio en Taŭrido“ е настолна книга за изучаване на класически есперантски поетичен стилъ.

5. *Marta*, романъ отъ Елиза Оржеско, Форматъ 15 x 21 см., стр. 240, цена 80 лв.

Елиза Оржеско е полска писателка, живѣла отъ 1842 до 1912 год. Романътъ „Марта“ описва мжчниятъ животъ на една неподготвена жена въ днешното общество. Всички, които се борятъ за подобрене положението на жената и всички ония, които симпатизиратъ на тази борба, трѣбва да притежаватъ тази книга. Разбира се, че въ езиково отношение тази книга е сжщо така достойна за препоръчване за ония, които изучаватъ разказвателния стилъ.

6. *Hamleto*, трагедия въ петъ действия отъ Шекспиръ. Форматъ 12 x 19 см., 165 стр., цена 35 лева.

Ето една книга, която трѣбва да спре нашето внимание, защото, въпрѣки че името „Хамлетъ“ е много популярно въ цѣль свѣтъ, малцина познаватъ добре това забележително произведение. Кой не е чувалъ за знаменития монологъ на Хамлета „да бжде или да не бжде“, за разговора на Хамлета съ гробаритѣ, за мждритѣ наставления, които дава на актьоритѣ и т. н.? Едно основно запознаване съ „Хамлета“ може да се постигне само чрезъ есперантския му преводъ, защото, — не трѣбва да се забравя — Хамлетъ е писанъ преди повече отъ 300 години, и тогавашния английски езикъ се е доста измѣнилъ, щото и самитѣ англичани мжно го разбиратъ. Мнозина англичани сж били добросъвестни да си признаятъ, че сж разбрали добре Хамлета само чрезъ есперантския му преводъ. На български имаме нѣколко превода на Хамлета, отъ които най-хубавъ е тоя на Гео Милевъ. Но все пакъ, този преводъ не може да се равни съ оригинала, защото оригинала е въ по-голѣмата си частъ въ стихове, а превода е въ ритмична проза. Заменхофовия преводъ, обаче, е спазилъ формата на оригинала (Хамлетъ е отчасти въ стихове, отчасти въ проза) като е превелъ стиховетѣ съ стихове, а прозата — съ проза.

7. „*La Rabistoj*“, драма въ петъ действия отъ Шилеръ. Форматъ 15 x 21 см., стр. 144, цена 50 лева.

Шилеръ е единъ отъ вѣчно младитѣ и вдѣхновени нѣмски поети, запазилъ до края

на живота си младенческия си жаръ. Книгата описва живота на единъ даровитъ и буенъ младежъ, който не може да понася неправдитѣ на свѣта и става разбойникъ.

Въ езиково отношение, значението на превода е сжщото, каквото и това на Георго Данденъ, като съдържанието му е много по-богато. Имамъ разговори между разбойници, между благородници, между подлещи, между хора съ неудържими страсти и т. н. Всѣкой есперантисти, който иска добре да владѣе езика, трѣбва да знае съ какви езикови срѣдства се изразява всичко това.

8. *La Revizoro*, комедия отъ Н. Гоголь. Форматъ 15 x 20 см., стр. 100, цена 40 лв.

„Ревизоръ“ е една книга, която всички у насъ мислятъ, че знаятъ, но, въ сжщностъ, малцина познаватъ. Това е срамно да се признае, особено за бѣлг. есперантисти, защото родството, което сжществува между руския езикъ и литература и нашитѣ такива, ни дава право да смѣтаме, че честъта, която Заменхофъ е направилъ на руския езикъ съ превеждането на Ревизоръ, я е направилъ и на насъ. Съдържанието на тази забележителна книга е известно, въ общи черти, почти на всички. Точно затова се налага на есперантиста да проучи есперантския ѝ преводъ, за да види какъ трѣбва да се превежда отъ славянски езикъ, и да може да има критически усетъ за лошитѣ и добритѣ преводи на „Ревизора“. Защото, въпрѣки многото бѣлгарски преводи на „Ревизоръ“, почти никой, включително и тоя, по който комедията се играе въ Народния театъръ, не е безъ недостатъци. Тази забележка относно бѣлгарскитѣ преводи се отнася и за преводитѣ на повечето отъ гореизброенитѣ художествени произведения. Голѣмата частъ отъ тия преводи може да бжде наречена „*fuŝtraduko*“. Затова само чрезъ великолепнитѣ преводи на Заменхофа есперантиста има възможностъ да се добере до високо-художествената стойностъ на оригиналитѣ.

9. *La Batalo de l' Vivo*, отъ Чарзъ Дикенсъ. Стр. 88, форматъ 8⁰. Тази книга е изчерпана, и, докато бжде преиздадена, може да се купи само като стара книга. Това е едно отъ най-добритѣ произведения на Дикенса. Неотдавна то биде филмирано и филмътъ мина презъ Бѣлгария. Играе се понастоящемъ въ Народния Театъръ.

(Следва)

ESPERANTO EN LA RADIO

Голъмиятъ интересъ къмъ международното препредаване на операта „Цълувката“ отъ Сметана. Както съобщихме въ миналия брой, радиостанцията въ Бърно, Чехославия, предаде на 7 октомврий операта „Цълувката“ отъ Сметана. Операта бѣше препредавана и отъ радио-станциитѣ въ Лионъ, Ковно и Клапейда. По този случай управлението на Бърненската станция е получило **840** благодарствени писма отъ **27** държави, разпредѣлени както следва: Аржентина — 1, Алжиръ — 1, Англия — 70, Белгия — 22, **България** — **5**, Чехославия — 119, Дания — 24, Египетъ — 2, Естония — 14, Франция — 97, Холандия — 69, Италия — 70, Уелсъ — 1, **Югославия** — **70**, Литва — 31, Унгария — 8, Германия — 22, Норвегия — 24, Полша — 33, Португалия — 2, Австрия — 58, Румъния — 5, Испания — 12, Швеция — 66, Швейцария — 8, Турция — 1.

Ето единъ блѣстящъ примѣръ за това, какъ есперанто свързва хора, прѣснати по цѣлия свѣтъ. Отъ тази статистика ние можемъ още да се поучимъ, че нашитѣ съседи — югославцитѣ, сж ни надминали въ нѣкои области, и че трѣбва да се стремимъ да ги достигнемъ.

Голъмъ успѣхъ на есперанто въ френското радио. На 5 ноемврий е станало първото предаване на редица отъ пиеси и драматически откъслечи, които Радио-Парижъ, 1648 м., започва да предава. Били сж предадени сцени отъ ревиото „Nek... Nek“ отъ Раймондъ Шварць.

На 13 ноемврий е било предадено 3-то действие отъ комедията „Georgo Dandin“ отъ Молиеръ, преведена отъ Заменхофъ.

Въ тази сжщата редица отъ предавания ще следватъ: 3-то предаване „En la nebulo“, радио-драма отъ Кийохико Цуюки. 4-то, „La Raŝo“, скица отъ М. Дарно, по Аристофанъ. 5-то, трето действие отъ „La Verbo Ami“ отъ П. Мортие, преводъ на Варние. 6-то, Монмартърска вечеръ отъ Раймондъ Шварць и т. н. Дългъ е на всѣкой есперантистъ да напише писмо до управлението на Радио-Парижъ, „Esperanto-Fako de Direktion de Radiodiffusion, 107, rue de Grenelle, Parizo“, съ което да иска продължаване на предаванията.

За програмата. Много съжбяляваме, че този път не можемъ да дадемъ пълна програма за месецъ ноемврий. Причината за това е, че, до набирането на списанието, не можаха да се получатъ програмитѣ на повечето отъ станциитѣ. Можемъ, обаче, да укажемъ, че програмата на седмичнитѣ предавания, която дадохме въ миналия брой, ще важи въ общи черти, и за декемврий. Отъ друга страна, *редакцията на столичния ежедневникъ „Нова Камбана“* е заявила, че ще почне въ скоро време да публикува по единъ път седмично подробна програма на всички есперантски радиопредавания презъ съответната седмица. Това ще облекчи радио-отдѣла на списанието ни, тъй като програмитѣ се даватъ обикновено за седмица и събирането имъ за цѣлъ месецъ става мжно, като сжщевременно ще улесни и слушателитѣ-есперантисти.

Нѣкои предавания презъ декемврий

14 дек. 19—19.10. Моравска Острава, 268 м., д-ръ Фердинандъ Щибиць, професоръ отъ Масариковия Университетъ ще говори на тема: „La sortoj de la antikvaj diktaturoj kaj diktatoroj“, часть II — „La diktaturo en Romo“.

21 дек. 19—19.10 часа. Моравска Острава, 268 м., „Libronovaĵoj el la esperanto-literaturo.“

28 дек. 19—19.10 часа. Моравска Острава, 269 м., д-ръ Емилъ Блаеръ, професоръ, ще говори на тема: „Ĉu la vivo estas efektive batalo?“

La bulgaraj radio-stacioj *Sofia*, 325 м. *Stara-Zagora*, 214 м. kaj *LZA*, 20 м, disaŭdigos la 15an decembro, 22.30—22.40 paroladon pri: „Kie lernas niaj infanoj“ — La lernejoj en Bulgarujo. Parolos s-ro Stefan Ganĉev.

Radio *Varna*, Bulgarujo, disaŭdigos, la 15an de decembro, 12.15—12.30, paroladon „Zamenhof kaj lia verko“. Parolos s-ano G. Dimov.

La restarigo de la Bulgara Esperanto Instituto

La Centra Komitato de la Bulgara Esperantista Asocio pristudas la demandon pri la restarigo de la Bulgara Esperanto Instituto, kiu baldaŭ komencos funkcii — kun statuto iom ŝanĝita — kiel scienca helpanto de la Asocio. La plej grava sekcio de la Instituto estos la Sekcio „Ekzamenoj“, kiu komencos funkcii la unua. Post la definitiva aprobo, la Statuto de la Instituto kaj la regularo por la sekcio: Ekzamenoj, kune kun ĉiuj detaloj pri la Instituto, pri ekzamenoj, pri programoj ktp. estos publikigitaj aŭ en „Bulgara Esperantisto“ aŭ en Speciala Revuo de la Instituto.

Есперантска книжница

Изпратете сумата въ пощ. или герб. марки, за да получите веднага книгитѣ: лева

Пъленъ учебникъ по Есперанто съ граматика, упражнения, читанка и 2 речника (еспер.-бълг. и бълг.-еспер.)	
отъ д-ръ Хитровъ	15
Mia amiko сборникъ четива	8
Международ. стенограф. система „Аоро“, безъ надебелявания, изучаема въ 2 часа, пъленъ учебникъ	6
Tolstoj: Dio por ĉiuj	5
Kuprin: Laŭroj	3
J. London: Hinago, rakonto	10
Ĝarŝin: Signalo, rakonto	8
Nitrov: Guto pust guto, versaĵoj	12
E. Privat: Vivo de Zamenhof	100
Cif Toŝio: Japanaj rakontoj	22
Stamatov: Nuntempaj rakontoj	38
Bruggemann: Legolibreto	12
„ Historio de Esperanto	12
Argus: Pro kio, intern. krim. romano	40
Turgenev: Elektitaj noveloj	38
Ŝalom-Alehem: Hebreaj rakontoj	38
Pfeil: Germanaj popolkantoj	8
Stolle: Konsiloj pri higieno	12
Aleks. Blok: Dek du	12
Heine: Poemoj	15
Devjatnin: Esperantaj satiroj	8
5 есперантски пощ. карти	6

Адресъ: СТ. М. ХИТРОВЪ — Търново

Печатница „БЕПЕГРАФЪ“ — София

DEZIRAS KORESPONDI:

Koresponda centro internacia havigas ĉiaspecajn korespond-adresojn, ebligas korespondadon pri ĉiuj temoj kaj ĉiuj landoj. Petu datalojn de: Helmerstraat 22, Amsterdam, Nederlando.

S-ro W. Ackers, Simsonstrato 6, Amsterdam, Nederlando.

S-ro C. Kat, V. D. Hoopstrato 38, Amsterdam, Nederlando.

S-ino Tini Putto, Sweerts de Landastr. 63, Arnhem, Nederlando — kun bulgaraj gesamideanoj pri bulgaraj landoj kaj popolo. Speciale interesiĝas pri muziko. Ankaŭ interŝanĝas p. m.

S-ro Jaroslav Paul, Barakova 644, České Budějovice, Ĉeĥoslovakujo, interŝanĝas p. m.

S-ro Andrej Sidorov, Sredne Smolenskaja ul. 28, Voroneĵ, U. S. S. R. — pri literaturo kaj interŝanĝas esp. gazetojn kaj librojn.

S-ro Dimitr Stefanov, str. Sofronij 105, Sofia II, Bulgario — kun eksterlandaj gesamideanoj. Nepre respondas.

Всѣки есперантистѣ трѣбва да притежава

СТЕНЕНЪ
ЦВѢТЕНЪ
КАЛЕНДАРЪ

„ЕСПЕРАНТО“

за 1938 год. Цена 5 лева

Малко джобно календарче
„ЕСПЕРАНТО“
съ бележникъ — цена 2 лв.

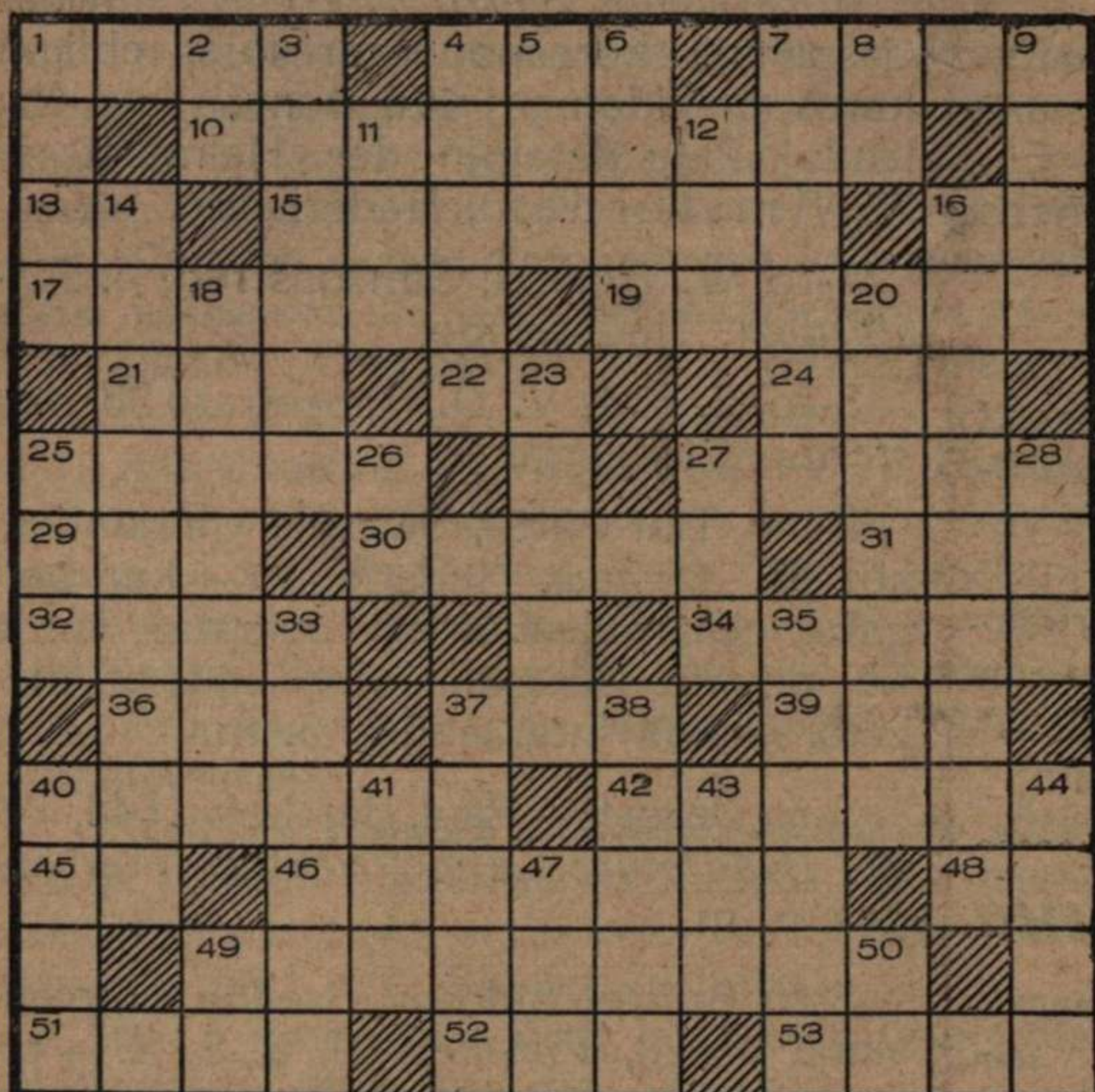
На настоятели и за порѣчки отъ 20 екземпляра нагоре 20% отстъпка.

Голѣмъ изборъ отъ еспер. литература.

Пари се превеждатъ чрезъ пощ. чекова смѣтка № 3619. Приематъ се малки суми и чрезъ пощ. марки.

Всичко се адресира до „СПИКТУРН“
международенъ институтъ,
50 ул. Алабинъ — София.

KRUCVORTENIGMO

HORIZONTALALE. 1. Funkcio de horloĝo matene. 4. Por kafo (rad). 7. Malhelpi. 10. Konsternos. 13. Kuragiga interjekcio. 15. Ĉirkaŭstreĉanta. 16. Dufoje kvar. 17. Restados en la rodo. 19. Ripeteco. 21. Paŝo. 22. Instrumento (rad.). 24. Kvardue. 25. Insekto kiu ŝatas la plantajn foliojn. 27. Pozitive elektra. 29. Nokta akvumaĵo (rad.). 30. Vegetaĵo, aromiga por biero. (rad.) 31. Skandinavano (rad.). 32. Muziko estas, ankaŭ poezio. 34. Kunplektaĵo el floroj kaj folioj. 36. Prefikso. 37. koncerne al. 39. Muziko estas, ankaŭ poezio (rad.). 40. Inteste dolora. 42. Flankenigo. 45. Prepozicio. 46. Religie filozofia. 48. Adverbo, plifortiganta aserton. 49. Negocado per valorpapiroj. 51. Plenumo de ies volo. 52. Persona nedifina pronomo signifanta „la

homoj“. 53. Poseda adjektivo de la tria persono.

VERTIKALE. 1. Senefika. 2. Konjunkcio. 3. Ŝirmos kontraŭ la suno. 4. Difini la valoron de io aŭ de iu. 5. Grupa. 6. Bonstato. 7. Ŝipeto (ak). 8. Ludkarto (rad.). 9. Skriba fluidaĵo. 11. Naĝbarelo. 12. Sveda Tipografista Federacio. 14. Samgrupa kostumo (ak.). 16. Sopirantaj la liton (en la vorto mankas la dua litero „s“). 18. Tre pura senkolora vitro (rad.) 20. Ekimpresi la flarsenton. 23. Rapidkura besto (rad.) 25. Grupa. 26. Konjunkcio. 27. Korna besto. 28. Membro. 33. Ejo por grekaj dioj. 35. Daŭre ĉarmegi. 37. Religia festo. 38. Poemeto pri laŭnatura kampara vivo (rad.). 40. Subtera ĉambro. 41. En kiu loko. 43. Subita. 44. Kontenta pri manĝaĵoj. 47. Fiŝo — malnova signifo — toneto (rad.). 49. Kondiĉe ke. 50. Konjunkcio.

(rad) — indikas, ke de la koncerna vorto estas prenita nur la radiko.

(ak) — indikas, ke la vorto estas en akuzativo. (El „Nia Parolilo“)

На ония, които правилно разрешатъ тази кръстословица ще бждатъ раздадени следнитъ награди: 1. *Hamleto* отъ Шекспиръ, преводъ отъ Заменхофъ. 2 и 3. По единъ екземпляръ отъ *Fundamento de Esperanto*. Наградитъ ще се раздадатъ по жребий между правилно разрешилитъ.

Условия за участието: Да е предплатилъ абонатъ. Срокъ — 1 януарий 1938 г.

Kiu ricevis la premion?

Nian unuan konkurson, anoncitan en n-o 1 de „Bulgara esperantisto“, partoprenis multaj samideanoj.

La tradukoj de nia rakonteto „La du fakturoj“ ĝenerale estas bone faritaj.

Plej kontentigan tradukon faris s-ano *Marin Marinov* el Pravec, Botevgradsko (abonanto № 66), kiu ricevas la premion: la libron „Rememoroj de esperan-

tisto“ de Ada kaj unujaran abonon de „Bulgara esperantisto“.

La redakcio

„Bulgara Esperantisto“ — organo de la Bulgara Esperantistista Asocio.

Adreso: strato Alabin № 50. Sofio. Bulgarujo. Poŝtĉekkonto: 1133

Jarabono: Enlande — 20 bul. levoj, Eksterlande — 2 sv. fr., 4 respondkuponoj an egalvaloro, Anoncoj: 1 kv. cm. — 1 levon.